

عنوان مقاله:

بررسی تغییرات فضایی سهم بارش های یک روزه در تامین روزهای بارشی و مقدار بارش ایران

محل انتشار:

مجله فیزیک زمین و فضا، دوره 38، شماره 4 (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

Hamid Nazari Pour - استادیار، گروه محیط زیست، پژوهشکده علوم محیطی، پژوهشگاه بین المللی علوم و تکنولوژی پیشرفته و علوم محیطی، دانشگاه تحصیلات تکمیلی صنعتی و فناوری پیشرفته، کرمان، ایران

Seyed Abolfazl Masoodian - استاد، گروه جغرافیای طبیعی، دانشکده علوم جغرافیایی و برنامه ریزی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

Zahra Karimi - دانشجوی کارشناسی ارشد اقلیم شناسی در برنامه ریزی محیطی، دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران

خلاصه مقاله:

ایران در کمربند خشک عرض میانه قرار گرفته که متوسط بارش آن ۲۵۰ میلی متر است و تغییرات زمانی و مکانی شدیدی دارد. رویدادهای بارشی با دوام کوتاه مدتی یکی از مشخصه های مناطق خشک است که در ایران نیز ملموس است. هرچند بارش ایران دوامی بین ۱ تا ۴۵ روز دارد و دارای تغییرات زمانی مکانی شدیدی نیز هست اما بیشینه بارش و روزهای بارشی ایران، از بارش های کوتاه دوام تامین می شود. بنابراین رخداد بارش های طولانی دوام یک رویداد فرین تلقی می شود که تغییرپذیری شدیدی دارد. بارش های با دوام یک تا هفت روزه تقریباً در کل گستره ایران و بارش های با دوام بزرگ تر فقط در برخی از قسمت های ایران رخ داده اند. با افزایش دوام بارش ها، نقش آنها در تامین روزهای بارشی ایران، به شدت کاهش می یابد. برخلاف آن، افزایش دوام بارش ها، سبب کاهش تامین بارش کل گستره ایران نمی شود. بارش های یک روزه، بیشینه روزهای بارشی کل ایران و بیشینه بارش بخش بزرگی از ایران را تشکیل می دهند و اهمیت چندانی در ایران ندارند. سهم بارش های یک روزه در تامین روزهای بارشی و مقدار بارش ایران در گذر زمان دچار تغییراتی شده که برای ارزیابی این تغییرات از پایگاه داده بارش ایران استفاده شده است. نتایج ارزیابی تغییرات سالانه سهم آنها در تامین روزهای بارشی و مقدار بارش ایران، نشان می دهد که در یک چهارم از گستره ایران از سهم آنها در تامین روزهای بارشی کاسته شده و فقط در ۳ درصد از گستره ایران بر سهم آنها افزوده شده است. علاوه بر آن در یک پنجم از گستره ایران، سهم آنها در تامین مقدار بارش ایران کاهش یافته و فقط در ۶ درصد از گستره ایران سهم آنها در تامین بارش ایران افزوده شده است. از طرف دیگر، ارزیابی تغییرات ماهانه سهم بارش های یک روزه در تامین بارش ایران، نشان می دهد که گستره روند منفی آنها در ماه های بارانی سال بزرگ تر از گستره روند مثبت آنها است.

کلمات کلیدی:

ایران، بارش، تحلیل روند، تداوم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1855982>

